

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คัดลายมือสื่อความคิด

ครูผู้สอน ครูชลภักดี คงกำเนียด

เมื่อกล่าวถึงการคัดลายมือ

นักเรียนนึกถึงอะไรบ้าง

การคัดลายมือ

- ✓ เป็นการฝึกเขียนตัวอักษรให้ถูกต้องและประณีต
- ✓ เป็นการฝึกสมาธิและระเบียบวินัยของผู้คัดลายมือ
- ✓ เป็นการพัฒนาลายมือให้ดีขึ้นตามลำดับ

ลายมือแบบนี้สวยหรือไม่ อย่างไร ?

ครูคือผู้ชี้ทางความคิด
ให้รู้ถูกรู้ผิด คิดอ่านเขียน
ให้รู้ทุกข์ รุ่ยาก รุ่พากเพียร
ให้รู้เปลี่ยนแปลงสู้ รุ่สร้างงาน

ดีใจจะ มาพร้อมกับความซื่อสัตย์
ถ้าคนไหนไม่มีดีใจจะ
คนนั้นไม่มีความซื่อสัตย์
โอบาธรรม
หลวมๆแต่ส่ง ญาณวโร

การคัดลายมือ นอกจากจะฝึกสมาธิ
ของผู้คัดแล้ว ยังช่วยส่งเสริมความคิด
และความรู้ให้แก่ผู้คัด เพราะในขณะที่
คัดลายมือก็จะได้อ่านเนื้อหาไปด้วย

คัดลายมือ สื่อความคิด

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายหลักการคัดลายมือได้
๒. คัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัดจากพระบรมราโชวาทได้
๓. บอกความสำคัญของการคัดลายมือได้
๔. มีมารยาทในการเขียน

การคัดลายมือ

๑. เป็นการเขียน
ตัวอักษรไทย

พยัญชนะ

สระ

เลขไทย

วรรณยุกต์

๒. เขียนให้ถูกต้องตาม
หลักการเขียนคำไทย

การเขียนสะกดคำ

ตำแหน่งของสระ

การใส่วรรณยุกต์

๓. เว้นช่องไฟ วรรคตอน
ตัวอักษรเสมอกัน

ตัวอักษรเป็นระเบียบ

อ่านง่าย สบายตา

ผลงานมีคุณค่า น่าชื่นชม

สื่อภาษา สื่อความคิด

๔. ความสวยงามของ
ลายมือที่เขียน

คำถามชวนคิด

คำถาม : ถ้านักเรียนต้องการ
คัดลายมือให้ถูกต้องและสวยงาม
นักเรียนควรศึกษาเกี่ยวกับอะไร

คำตอบ : ควรศึกษาเกี่ยวกับ
หลักการคัดลายมือ รูปแบบของ
ตัวอักษร และตัวอย่างลายมือ
ที่สวยงาม

หลักการคัดลายมือ

๑. **นั่งตัวตรง** เขียนด้วยมือที่ถนัด
ส่วนมืออีกข้างวางบนสมุด ข้อศอก
วางบนโต๊ะให้พอดี และสายตาห่าง
จากกระดาษประมาณ ๑ ฟุต

หลักการคัดลายมือ (ต่อ)

๒. การจับดินสอหรือปากกา ต้องใช้นิ้วจับทั้งหมด ๓ นิ้ว คือนิ้วหัวแม่มือ นิ้วชี้ และนิ้วกลาง โดยดินสอจะต้องถูกบีบไว้ระหว่างปลายนิ้วชี้และนิ้วหัวแม่มือ

หลักการคัดลายมือ (ต่อ)

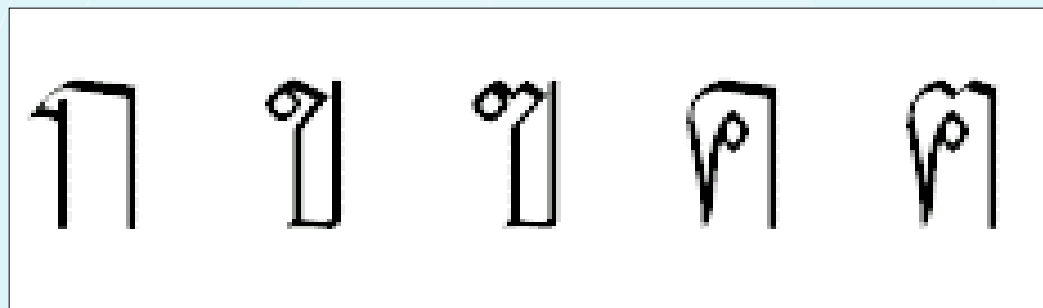
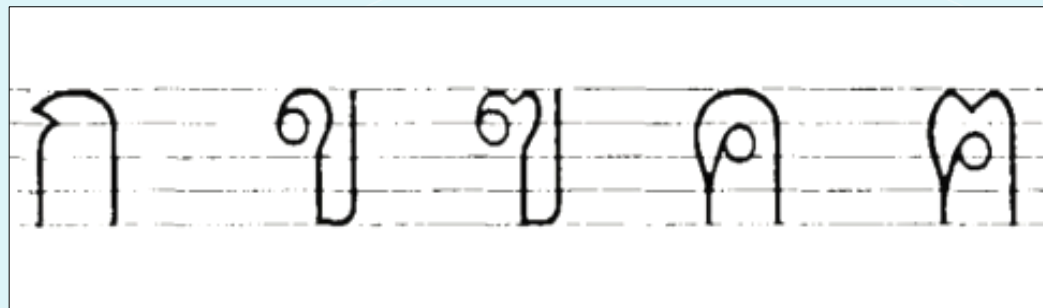
๓. วางสมุดให้ตรง ขนานกับโต๊ะ
เพื่อให้ง่ายต่อการเขียน สิ่งสำคัญ
คือ ไม่ควรวางสมุดเอียง แต่ถ้า
ไม่มีสมุด สามารถใช้กระดาษได้
แต่ควรมีแผ่นรองกระดาษ

หลักการคัดลายมือ (ต่อ)

๔. เขียนตัวอักษรให้ถูกต้องส่วน
โดยเริ่มเขียนจากหัวก่อนเสมอ
ซึ่งมี ๒ แบบ ได้แก่

- แบบหัวกลม
- แบบหัวเหลี่ยม

หลักการคัดลายมือ (ต่อ)

๕. วางตำแหน่งของพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ ให้ถูกต้อง เพื่อให้ถูกต้องตามหลักการเขียน และเป็นระเบียบเรียบร้อย สวยงาม

ง
เลียงดู

ตัวอย่างตัวอักษร แบบกระทรวงศึกษาธิการ

ตัวอักษรแบบกระทรวงศึกษาธิการ

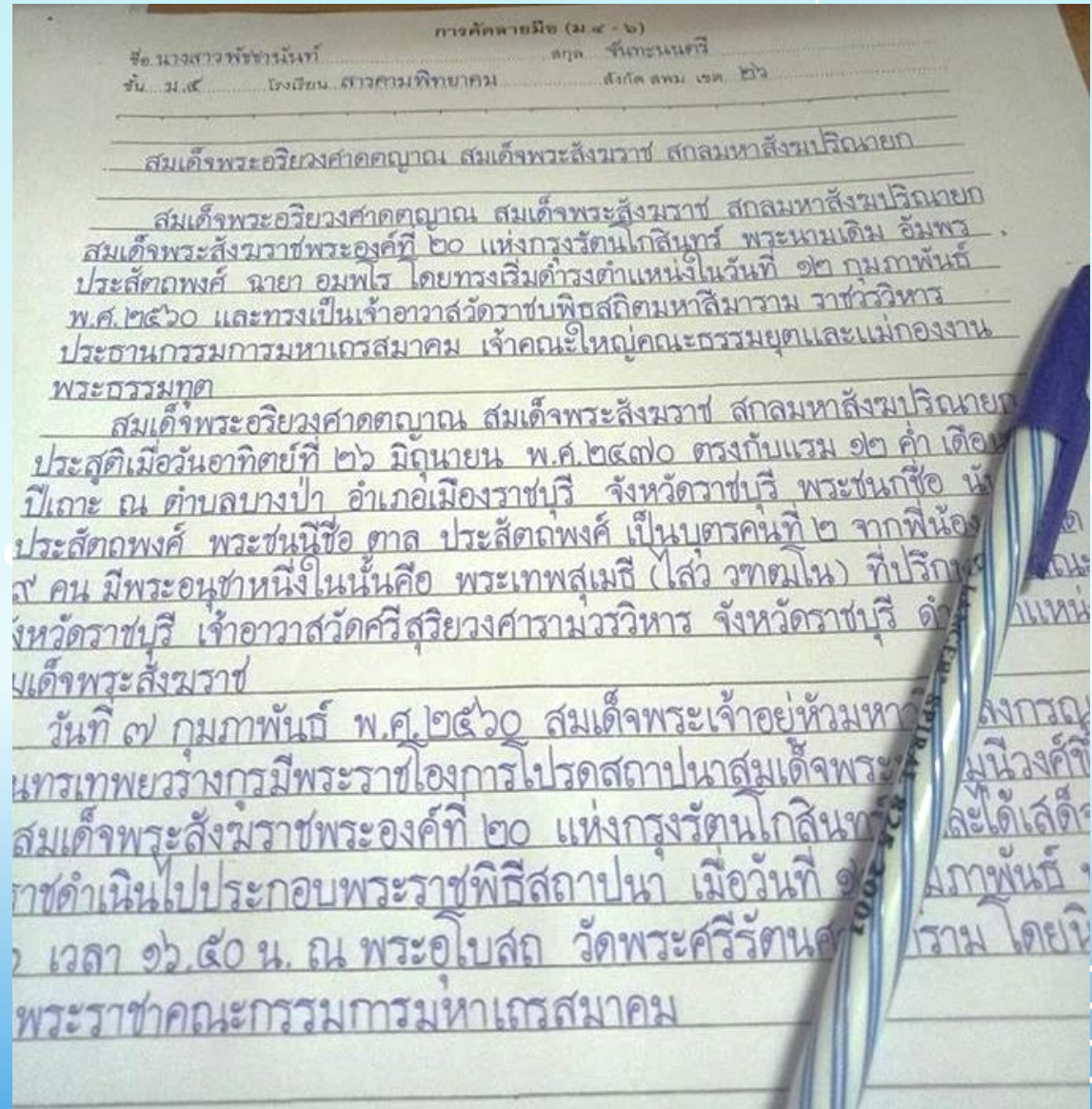
พยัญชนะ

ก ข ฃ ค ฅ ฉ ง จ ฉ
ช ซ ฌ ญ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ
ณ ด ต ถ ท ธ น บ ป
ผ ผ พ ฟ ภ ม ย ร ล
ว ศ ษ ส ห ฬ อ ฮ

สระ

ะ ำ ึ ุ ู ึ ุ ุ
ัว ำ ไ ใ โ ฤ ฎ

ตัวอย่าง การคัดลายมือ

เจ้าของผลงาน : นางสาวพัชชานันท์ จันทะนนตรี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ (ณ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑)

โรงเรียนสารคามพิทยาคม อ.เมืองสารคาม จ.มหาสารคาม

ตัวอย่าง การคัดลายมือ

“เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์แห่งมหาชนชาวสยาม”
ในพระราชพิธีบรมราชาภิเษก วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวประทับเหนืออุทุมพรพระราชอาสน์ทรงพระสุภาวดีเจ้าพนักงานโกลนหัตถ์อาราธน์
เจือด้วยน้ำปทุมมาหน้ามณฑปประเทศ และหน้า ๔ สระในราชอาณาจักไทยตามพระราชประเพณีแต่โบราณกาล
หลังจากนั้นสมเด็จพระสังฆราชเจ้าถวายนำพระพุทธรูปจากอุทุมพรพระกริ่งกับพระศิวะยืนตนพคุณจากนักรง
เครื่องบรมขัตติยราชภูษิตาภรณ์ แล้วออกยังพระที่นั่งไพศาลทักษิณสถิตเหนือพระแท่นอัญเชิญใต้พระบรม
เศวตฉัตรทรงรับน้ำอภิเษกซึ่งสมาชิกรัฐสภาทูลเกล้าถวายเพื่ออัญเชิญให้ทรงแผ่พระราชอาสน์ ปกครองประชาชน
ในทิศทั้ง ๘

จากนั้นประทับเหนือพระที่นั่งภัทรบิฐภายใต้ต้นพญาลมทาเศวตฉัตรทรงรับพระสุพรรณบัฏ เสด็จราช
กกุธภัณฑ์ขัตติยราชวราภรณ์เครื่องขัตติยราชูปโภคและพระแสงราชศาสตราวุธจากพระมหากษัตริย์สยามเทพมุนี
และใต้พระราชทานพระปฐมบรมราชโองการว่า “เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชน
ชาวสยาม” แล้วทรงหลังทักษิณโศภนตั้งพระราชสัตยาธิษฐานว่าจะทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจปกครองราชอาณาจักร
ไทยโดยทศพิธราชธรรมจรรยา

การที่ทรงตั้งพระราชสัตยาธิษฐานในวันอันศักดิ์สิทธิ์นี้ ทรงถือเป็นพระบรมราชปณิธานที่สำคัญ
ที่สถิตในพระชนมชีพของพระองค์ว่าทรงรับเป็นพระมหากษัตริย์เพื่อได้มีโอกาสรับใช้ประเทศชาติอย่างเต็มที่ มีใจ
เพื่อผลประโยชน์ของพระองค์เอง เวลา ๗๖ ปีที่ทรงครองสิริราชสมบัติได้เป็นเครื่องพิสูจน์แล้วว่า ได้ทรงปฏิบัติตาม
พระปฐมบรมราชโองการอันศักดิ์สิทธิ์นั้นจนจบจนถึงทุกวันนี้

ด.ญ. ภูษิตาณี เจ๊ะดีอราแม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖/๑
โรงเรียนบ้านมะรือโบออก มิตรภาพที่ ๑๙๙
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษา นราธิวาส เขต ๓

เจ้าของผลงาน : เด็กหญิงภูษิตาณี เจ๊ะดีอราแม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖/๑ (ณ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑)
รร.บ้านมะรือโบออก มิตรภาพที่ ๑๙๙ สพป.นราธิวาส เขต ๓

ตัวอย่าง การคัดลายมือ

แพทย์ศาสตร์สงคราม เป็นตำราแพทย์แผนโบราณฉบับหลวงของไทยที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้ทรงรวบรวมคัมภีร์แพทย์ในที่ต่างๆ มาตรวจลอบชำระให้ตรงกับต้นฉบับดั้งเดิม โดยทรงแต่งตั้งคณะกรรมการแพทย์หลวงขึ้นมาชุดหนึ่ง ประกอบด้วยพระราชวังษณเดือ กรมหมื่นภูวนาทิราชหฤทัย จางวางกรมแพทย์ ร่วมกับพระยาอมรสาตราประสิทธิ์ศิลป์ หลวงกุมารแพช หลวงกุมารแพทย์ ขุนกุมารประเสริฐ ขุนกุมารประสิทธิ์ ขุนเทพกุมาร เป็นผู้ชำระคัมภีร์แพทย์ทั้งหมดให้ถูกต้อง คณะกรรมการแพทย์ชุดนี้ได้ชำระตรวจกับคัมภีร์ปฐมจินดาร์ ซึ่งเป็นคัมภีร์ต้นแบบ เมื่อถูกต้องครบถ้วนแล้วก็มอบให้กรมพระอภัยมณีชำระตรวจอักษร และบันทึกไว้เป็นหลักฐาน

ต่อมาใน พ.ศ. ๒๔๓๒ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งโรงเรียนราชแพทยาลัยขึ้นในโอกาสนี้ได้มีการจัดพิมพ์ตำรา "แพทย์ศาสตร์สงคราม" ขึ้นเพื่อใช้เป็นตำราแพทย์หลวงสำหรับโรงเรียนขึ้นเป็นครั้งแรก โดยจัดพิมพ์เป็นตอนๆ พระองค์มีพระราชปรารภในการจัดพิมพ์ครั้งแรกว่า

...มนุษย์สามารถมีความรักในชีวิตและสังขารร่างกาย ยิ่งกว่าสิ่งทั้งปวง... ในการนี้จำเป็นต้องอาศัยตำราที่มีหลักถูกแบบแผน รวมกับความใคร่ครวญหาเหตุผลของผู้อ่านด้วย ทั้งสองอย่างนี้จะทำประโยชน์แก่ผู้หนึ่งพร้อมทั้งครอบครัว ในเมื่อประสบบกับโรคภัยไข้เจ็บจะได้หายารับประทานได้ทันท่วงที มิให้ โรคกำเริบเรื้อรังต่อไป...

จากพระปรีชาสามารถข้างต้น จะเห็นว่าตำราแพทย์ศาสตร์สงคราม

“เขียนสวยด้วยมือเรา”

กิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้

คำชี้แจงการทำใบงาน

ให้นักเรียนทำใบงานที่ ๒ คัดลายมือสื่อความคิด
โดยคัดลายมือจากเนื้อหาพระบรมราโชวาท
ด้วยตัวบรรจงครึ่งบรรทัดให้สวยงาม

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

- ๑) แจกใบงานที่ ๖
เรื่อง คัดลายมือสื่อความคิด
- ๒) สังเกตการทำงานของนักเรียน
และให้คำแนะนำเพิ่มเติม
- ๓) ประเมินการคัดลายมือตัวบรรจง
ครึ่งบรรทัด

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

- ๑) ทำใบงานที่ ๖
เรื่อง คัดลายมือสื่อความคิด
- ๒) เมื่อนักเรียนทำใบงานเสร็จแล้ว
ให้ส่งที่ครูประจำชั้น/ครูประจำวิชา
เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

ใบงานที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัดเฉพาะข้อความในกรอบสี่เหลี่ยม

“งานราชการนั้น คืองานของแผ่นดิน มีผลเกี่ยวเนื่องโดยตรงถึงประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนทุกคน ดังนั้น ข้าราชการผู้ปฏิบัติบริหารงานของแผ่นดิน จึงต้องทำความเข้าใจถึงความสำคัญในหน้าที่และความรับผิดชอบของตนให้ถ่องแท้ แล้วร่วมกันคิดร่วมกันทำ ด้วยความอุตสาหะ เสียสละ และด้วยความสุจริตจริงใจ โดยถือประโยชน์ที่จะเกิดจากงานเป็นหลักใหญ่ งานของแผ่นดินทุกส่วน จักได้ดำเนินก้าวหน้าไปพร้อมกันและสำเร็จประโยชน์ที่พึงประสงค์ คือยังความเจริญมั่นคงให้เกิดแก่ประเทศชาติและประชาชนได้แท้จริงและยั่งยืนตลอดไป”

พระบรมราโชวาท พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๑๐)
พระราชทานแก่ข้าราชการพลเรือน เนื่องในวันข้าราชการพลเรือน ประจำปี ๒๕๖๐ ณ วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๐

Handwriting practice area with 10 horizontal lines inside a dashed border.

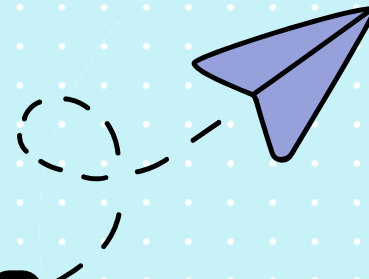

สรุป การทำกิจกรรม ✓
และตรวจสอบความถูกต้อง

ให้นักเรียนนำเสนอผลงาน

การคิดลายมือของตนเอง

ลายมือสวยสู้อาชีพ

ที่มาของรูปภาพ : <https://www.youtube.com/watch?v=๖Uo-TWMPWMs>

ลายมือสวยคู่อาชีพ

ที่มาของรูปภาพ : <https://www.facebook.com/photo/?fbid>

คำถามสรุปบทเรียน

คำถาม : นักเรียนจะนำความรู้ที่ได้
ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร

คำตอบ : ตั้งใจคัดลายมือ เขียนงานด้วย
ความเป็นระเบียบเรียบร้อยและสวยงาม

บทเรียนครั้งต่อไป

รายวิชา ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การเขียน และพูดน่าสนใจ

สิ่งที่ต้องเตรียม

- ✓ ใบความรู้ เรื่อง การเขียนโน้มน้าวใจ
- ✓ ใบงาน เรื่อง การเขียนโน้มน้าวใจ
- ✓ ใบความรู้ เรื่อง การพูดโน้มน้าวใจ
- ✓ ใบงาน เรื่อง แบบร่างการพูดโน้มน้าวใจ

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

รายวิชา ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

